Dünya Kanser Günü 2015

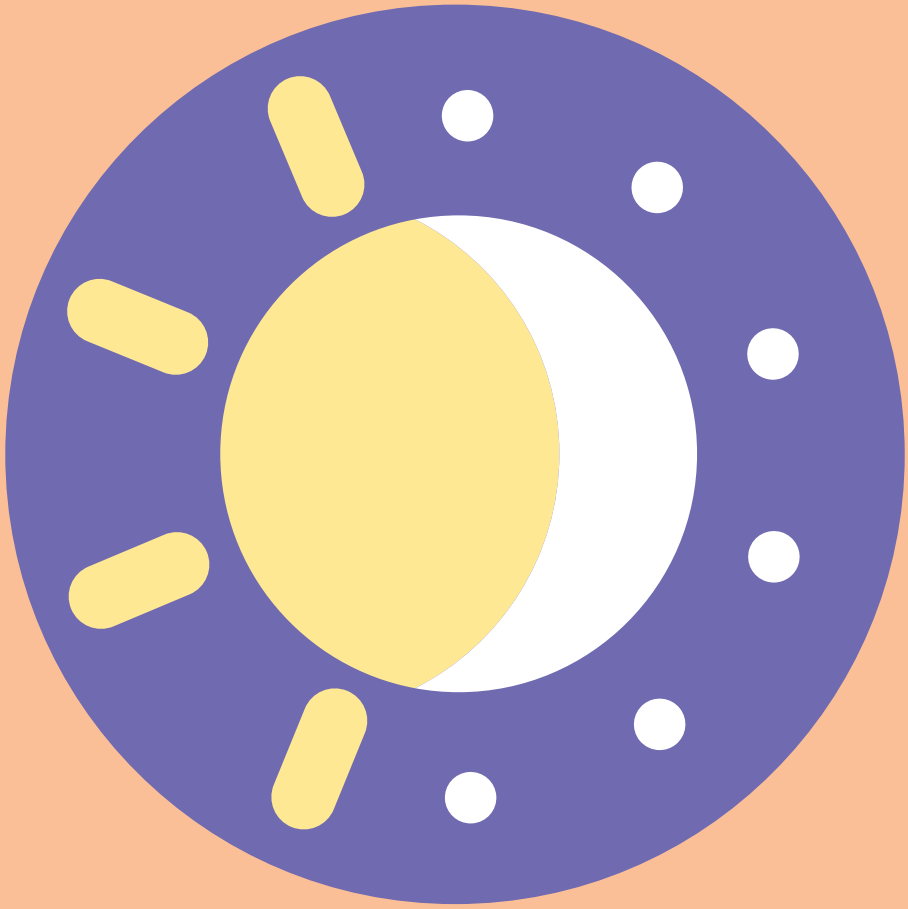

Yaşam Kalitesi

İmkansız Değil

Kanserin duygusal, zihinsel ve fiziksel iyilik üzerine etkilerinin tam olarak anlaşılması hasta ve yakınlarının yaşam kalitesini en üst düzeye çıkaracaktır.

2025'e kadar gerçekleştirilecek Dünya Kanser Bildirgesi Hedefleri:

Hedef 5 - Kanserle birlikte gelişen damgalanma duygusu azaltılacak, yanlış bilinenler ve zararlı efsaneler yok edilecektir.

Hedef 7 - Doğru kanser tanısı, kaliteli tedavi, rehabilitasyon, destekleyici ve palyatif tedavi, ekonomik fiyatlarda temel ilaçlar ve teknolojiye erişim iyileştirilecektir.

Hedef 8 - Etkin ağrı kontrolü ve stresle baş etmeye yönelik hizmetler erişilebilir kılınacaktır.

Birlikte Çalışırsak Engelleri Aşmak İmkansız Değil:

- Bireyleri yaşam kalitelerini en üst düzeye çıkarmak için güçlendirirsek
- Toplumu ve sağlık sistemlerini en yüksek yaşam kalitesine ulaşmayı desteklemesi doğrultusunda teşvik edersek
- Devletlere palyatif bakıma erişimi gerçekleştirmeleri yolunda savunuculuk yaparsak

Zorluklar

- Çoğu kültür ve toplumlarda kanser halen tabu olarak görülmeye devam etmektedir. Kanserle yaşayan insanlar damgalanmakta ve ayrımcılıkla karşılaşabilmekte, bu durum bireyleri tedavi almaktan vazgeçirebilmektedir.
- Kanser kişinin duygusal, fiziksel ve zihinsel durumuna önemli etkiler yapabilmekte ve kanser hastaları tanı aldıktan sonraki birkaç yılda kadar yaşam kalitelerinin bozulması riski altında kalmaktadırlar.
- Bazı kanser tedavilerinin doğurganlık, cinsellik, saç dökülmesi ve kilo alımı gibi fizyolojik etkileri hastaların damgalanması ve ayrımcılıkla sonuçlanabilmekte ve bazen eşlerin ayrılmasına yol açabilmektedir.
- Kanserli hastaya bakan yakınlarının psikolojik yükü çok fazla olabilmekte, bakım veren çoğu birey stres yaşamakta, fiziksel ve mental sağlıkları bozulabilmektedir.
- Ağrı kesicilere erişimdeki güçlükler kanserli hastalarda yaşam kalitesini önemli düzeylerde bozmakta, ileri düzeylerde depresyon, kaygı ve korkuya yol açabilmektedir.
- Dünya Sağlık teşkilatı (DSÖ) morfini temel ilaçlar arasında kabul etse de dünya genelinde morfin kullanımındaki eşitsizlik kabul edilemez düzeydedir. Yüksek gelirli ülkeler, dünya genelinde morfin üretiminin %93 'ünü tüketirken, kanser ölümlerin %65'i düşük ve orta gelirli ülkelerde olmaktadır.

Engelleri Aşmak

Bireylerin yaşam kalitelerini en yüksek düzeylere çıkarmalari için desteklenmesi

Destek için bireylere erişim

- Kanserli hastalar ve yakınları için destek sağlamak üzere sosyal destek ağlarının varlığı ve sürdürülmesi, kanser hakkında konuşulması önemlidir. Destek; eş, arkadaş, aile, sağlık çalışanları, danışmanlar ve destek grupları başta olmak üzere bir cok kaynaktan gelebilir:
- Kanser, kadın erkek ayırmaksızın, cinsel sağlık üzerindede önemli etkilerde bulunabilir. Sağlık çalısanları ve kanser destek hizmetlerinden cinsellik konusunda destek alınması zorlukları azaltarak hasta ve eşinin yaşam kalitesini iyileştirebilir.

Tercih yapabilme konusunda güçlendirilme

- Kanser hastaları ve yakınları kanser yolculuğu süresince kendi sağlık, iyilik ve onurları ilgili seçenekleri kontrol edebilmeler, söz sahibi olmaları için desteklenmelidir.
- Sağlık çalışanları, hastalarına tedavi seçeneklerini daha iyi anlama, kanserle ilişkili ağrı ve zorlukları da içeren semptomları kontrol edebilmeleri konusunda yardımcı olmak için gerekli iletişim becerileri ve bilgi kaynaklarıyla donatılmalıdır.

En üst düzeyde yaşam kalitesini destekleyen toplum ve sağlık sistemlerini teşvik etmek

Kanserin duygusal etkileri konusunda farkındalığın arttırılması

- Kanserin duygusal ve fiziksel iyilik üzerindeki etkileri konusunda bilginin yaygınlaştırılması ve toplumsal farkındalığın arttırılması için çeşitli medya kanallarının kullanılması farkındalığın artması ve davranış değişikliklerinin oluşturulabilmesinde etkili olabilir.

Destekleyici iş yeri ortamlarının oluşturulması

- Sorunsuz bir şekilde işlerine geri dönüşün sağlanması kanserli hastalar ve yakınları için kişisel ve pratik açıdan önemli bir faktördür.
- Kanserli hastalar ve yakınlarını ön yargılardan koruyan düzenlemeler ve yasalarla işyerlerinde ayrımcılığın önlenmesi desteklenmelidir.

Bütüncül sağlık yaklaşımına açık sağlık sistemlerini desteklenmesi

- Çok branştan oluşan takım modeli, uygun tüm tedavileri ve her hasta için bireyselleştirilmiş tedavi planlarının hazırlanması sağlayan, hasta odaklı bütüncül bakım seçeneklerini içeren geniş bir sağlık çalışanları ekibini bulundurmaktadır.
- Kanserli çocuklarda tedavi sonuçlarının ve yaşam kalitesinin en iyi düzeye çıkması için koordine bakım modelinin sağlanması kritik öneme sahiptir. Çocuklarda erken tanı, tedavi ve palyatif bakım hizmetleri birbirinden bağımsız birimlerde değil, birinci basamaktan en ileri düzeyde hizmetin verildiği üst uzmanlık basamaklarına sevk sistemlerini de içeren birimlerde işbirliği içinde verilmelidir.

Devletlerin palyatif bakım sağlaması için çalışmak

Ağrı kesicilere erişimin önündeki engellerin kaldırılması

- Dünya genelinde opioidlerin ilaç olarak kullaımındaki eşitsizlikler şok edici düzeydedir: Sadece ABD, Kanada, İngiltere ve Avusturalya - dört ülke - küresel düzeyde opioidlerin %68'ini kullanırken, orta-düşük ve düşük gelirli ülkeler birlikte tüketimin sadece %7'sini kullanmaktadır.
- UICC (Dünya Kanser Kontrol Örgütü), GAPRI, küresel ağrı kesicilere erişim programı kapsamında amaç dışı ve kötüye kullanım olmaksızın, uluslarası düzeyde kontrol edilen bu ilaçların bulundurulmasını ve erişimini kolaylaştırmak için UNODC (Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi) ve DSÖ (Dünya Sağlık Örgütü) ile işbirliği yapmakta ve birlikte çalışmaktadır.

Sağlık çalışanlarının ağrı kesiciler ve palyatif bakım konusunda eğitilmesi

- "Sağlık çalışanlarının eğitimindeki yetersizliklerin" acilen ele alınması gereken önemli bir engel olduğu konusunda uluslarası düzeyde yaygın bir görüş birliği vardır.
- Sağlık çalışanları semptom yönetimi ve iyilik halini geliştirmek için stress, üzüntü, ağrı gibi tüm unsurların tanı ve tedavisini yapabilmeye yönelik gerekli bilgi ve beceriyle donatacak eğitim ve öğretimi almalıdır.

Palyatif bakımı sağlık sisteminin bir parçası yapmak

- Uluslararası toplum Mayıs 2014'de 67. Dünya Sağlık Genel Kurulunda "palyatif bakım" hakkındaki önergeyi kabul ederek bu konudaki kararlılığını göstermiştir. Bu, Birleşmiş Milletler üyesi ülkelere bakımın sürekliliği doğrultusunda entegre tedavinin içinde palyatif bakımı güçlendirme sorumluluğunu getirmektedir.
- Kabul edilen palyatif bakım önergesi, palyatif bakımın tüm sağlık politikaları ve bütçelerine girmesi; sağlık çalışanlarının eğitim programlarına dahil edilmesi gibi net önerileri içermektedir.
- Şimdi ise sivil toplumun, yapılması gerekenler konusunda ülkeler düzeyinde sorumlulukları hatırlatmak, politika ve programların uygulanmasını takip etmek için, yaratılan bu ivmenin getirdiği avantajları kullanması temel bir görevdir.

Zorlukları aşmak **İmkansız Değil**, yeterki...

- Kanserin duygusal ve zihinsel etkileri fiziksel etkileri kadar ciddiye alınırsa.
- Kanserli hastalar kendi seçimleri doğrultusunda tedavi ilişkili semptomlar ve yan etkiler hakkında bilgilendirilirse
- Kanser bakımında, kanserli hastalar ve yakınlarının yaşam kalitelerinin en üst düzeye çıkartacak, kanser tedavi sonuçlarını iyileştirecek, bütüncül, hasta-odaklı, çok branşlı yaklaşımlara erişim sağlanırsa.
- Bireyler kanser hakkında konuşmak ve destek aramak için cesaretlendirilirse.
- Ülkeler, palyatif bakımın tüm ulusal sağlık politikaları ve bütçelerinde, sağlık çalışanlarının eğitim müfredatında yer almasına yönelik küresel düzeydeki taahhütleri yerine getirirse.
- Sağlık çalışanları , tüm kanserli hastaların uygun ağrı tedavisine ve kaliteli palyatif bakıma erişimini sağlamak için yeterli bilgi ve beceriyle donatılırsa.

2015 Kampanyasına verdikleri destek için teşekkürler :

DUTCH CANCER SOCIETY

World Cancer Research Fund International

dunyakansergunu.org
Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu Derneği
info@turkkanser.org
www.turkkanser.org

worldcancerday.org
Uluslararası Kanser Kontrol Örgütü
info@uicc.org
www.uicc.org